

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
обліку і бізнес-консалтингу
Протокол № 6 від 19.12.2025 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

**БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА ЗВІТНІСТЬ ЗА
МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ**

робоча програма навчальної дисципліни (РПНД)

Галузь знань
Спеціальність
Освітній рівень
Освітня програма

**D "Бізнес, адміністрування та право"
D3 "Менеджмент"
перший (бакалаврський)
"Міжнародний менеджмент"**

Статус дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

**обов'язкова
українська**

Розробник:
к.е.н., доц.

Лідія БЕЗКОРОВАЙНА

Завідувач кафедри
обліку і бізнес-
консалтингу
д.е.н., проф.

Андрій ПИЛИПЕНКО

Гарант програми
д.е.н., проф.

Інна ДИБАЧ

Харків
2025

ВСТУП

Забезпечення стійкого соціально-економічного розвитку України сьогодні вимагає формування ефективного механізму господарювання, розвитку міжнародного співробітництва. Важливим кроком на шляху вирішення зазначених завдань є формування належного обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю як основи забезпечення стійкого зростання вітчизняного бізнесу та подальшого розвитку національної економіки у цілому.

За цих умов істотно зростає потреба у підготовці кваліфікованих фахівців у сфері бухгалтерського обліку, здатних забезпечити надання користувачам фінансової інформації своєчасних, об'єктивних і точних даних про результати господарської діяльності підприємств та стан їх капіталу як основи ухвалення ефективних управлінських рішень в сфері фінансового менеджменту вітчизняного бізнесу.

Вивчення навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік та звітність за міжнародними стандартами» має сприяти прагненню здобувачів до здобуття і збагачення знань, зацікавленості в пізнавальній діяльності, виробленні нового типу економічного мислення, навичок у самостійній роботі з інструктивним і законодавчим матеріалом, додатковою літературою, формуванню самостійності та творчої активності в момент прийняття рішень, принципності, ініціативності, професійної етики, моральних якостей.

Метою навчальної дисципліни "Бухгалтерський облік та звітність за міжнародними стандартами" є формування у здобувачів вищої освіти системи знань із теорії та практики ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності на підприємствах за міжнародними стандартами.

Завданнями навчальної дисципліни є:

надання здобувачам необхідних теоретичних знань та практичних навичок ведення обліку за міжнародними стандартами;

опанування особливостей відображення господарських операцій підприємства в первинних документах, облікових регістрах та звітних документах;

вивчення порядку відображення господарських операцій підприємства на рахунках обліку;

дослідження можливостей використання облікової інформації в управлінні бізнесом.

Предметом навчальної дисципліни є теоретичні, практичні та методичні аспекти ведення бухгалтерського обліку на підприємстві.

Об'єктом навчальної дисципліни є система бухгалтерського обліку підприємства, побудована з використанням міжнародних стандартів.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна визначено в табл. 1.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
РН 5	СК 3
РН 6	СК 2
РН 12	ЗК 15
РН 18	СК 16
РН 20	СК 18

де, РН5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

РН6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

РН12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

РН18. Застосовувати новітні методи, прийоми, технології діагностики зовнішньоекономічної діяльності із використанням сучасних інформаційних технологій.

РН20. Володіти методами обґрунтування управлінських рішень у міжнародній діяльності на макро-, мезо- та мікрорівнях на основі комплексних економічних та фінансових розрахунків.

ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК 16. Здатність здійснювати комплексний аналіз зовнішньоекономічної діяльності із використанням сучасних інформаційних технологій.

СК 18. Здатність до обґрунтування й ухвалення оптимальних управлінських рішень на макро-, мезо- та мікрорівнях для забезпечення міжнародної діяльності.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи бухгалтерського обліку. Облік активів за міжнародними стандартами

Тема 1. Теоретичні основи бухгалтерського обліку. Звіт про фінансовий стан.

1.1. Сутність бухгалтерського обліку та його функції.

Види обліку, сутність і роль бухгалтерського обліку, функції, які виконує бухгалтерський облік на підприємстві, організація обліку.

1.2. Предмет, об'єкт та метод бухгалтерського обліку.

Предмет бухгалтерського обліку, об'єкт, сутність і класифікація активів і

джерел їх утворення, елементи методу бухгалтерського обліку.

1.3.Звіт про фінансовий стан (баланс). Види балансу.

Призначення і роль балансу, види балансів.

1.4.Побудова і зміст Звіту про фінансовий стан за міжнародними стандартами: актив, пасив, статті Звіту.

Актив і пасив балансу, статті Звіту про фінансовий стан, порядок складання Звіту про фінансовий стан.

Тема 2. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис.

2.1. Типи господарських операцій та їх вплив на бухгалтерський баланс.

Чотири типи змін у балансі під впливом господарських операцій.

2.2. Економічний зміст, побудова та типи бухгалтерських рахунків.

Сутність і будова бухгалтерського рахунку, активні і пасивні рахунки, синтетичні і аналітичні рахунки

2.3. Метод подвійного запису на рахунках бухгалтерського обліку.

Подвійний запис, кореспонденція рахунків, бухгалтерська проводка, порядок складання бухгалтерських проводок.

2.4. План рахунків бухгалтерського обліку.

Структура Плану рахунків і порядок його застосування для складання кореспонденції рахунків.

Тема 3. Облік активів підприємства

3.1. Облік грошових коштів у касі підприємства та на його рахунках у банках.

Організація обліку використання готівки на підприємстві, використання поточного рахунку в банку для здійснення розрахунків, відображення операцій з грошовими коштами у первинних документах та на рахунках обліку.

3.2. Облік розрахунків з дебіторами.

Види дебіторів підприємства, організація розрахунків з покупцями і замовниками, а також з іншими дебіторами. Відображення розрахунків з дебіторами у первинних документах та на рахунках обліку.

3.3. Облік запасів.

Класифікація і призначення запасів, відображення в обліку надходження запасів, їх використання і вибуття. Визначення первісної вартості запасів. Методи оцінки вибуття запасів.

3.4. Облік необоротних активів.

Сутність і склад необоротних активів. Визначення первісної вартості основних засобів та нематеріальних активів. Нарахування амортизації. Вибуття необоротних активів.

Змістовий модуль 2. Бухгалтерський облік зобов'язань, капіталу, доходів і витрат підприємства за міжнародними стандартами

Тема 4. Облік зобов'язань.

4.1. Сутність, види та загальний порядок обліку зобов'язань підприємства.

Довгострокові і поточні зобов'язання – їх сутність та склад.

4.2. Облік розрахунків з постачальниками і підрядниками.

Особливості обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками та з

іншими кредиторами. Відображення розрахунків у первинних документах та на рахунках обліку.

4.3. Облік інших зобов'язань підприємства.

Розрахунки з іншими кредиторами. Розрахунки з оплати праці. Розрахунки з бюджетом та зі страхування. Відображення розрахунків в первинних документах і на рахунках обліку.

Тема 5. Облік власного капіталу.

5.1. Сутність, функції та порядок формування власного капіталу підприємства.

Складові власного капіталу підприємства, джерела їх утворення.

5.2. Порядок обліку складових власного капіталу підприємства.

Відображення в обліку формування і використання складових власного капіталу підприємства.

Тема 6. Облік доходів і витрат підприємства. Звіт про сукупні доходи.

6.1. Облік витрат діяльності підприємства.

Види діяльності підприємства, формування витрат від різних видів діяльності. Відображення витрат на рахунках обліку та їх списання на фінансові результати.

6.2. Облік доходів підприємства.

Особливості формування доходів підприємства за видами діяльності. Відображення в обліку формування доходів і списання їх на фінансові результати.

6.3. Облік фінансових результатів підприємства.

Формування фінансових результатів за видами діяльності і відображення прибутку/збитку підприємства.

6.4. Зміст Звіту про сукупні доходи.

Структура Звіту про сукупні доходи та порядок формування його показників. Перелік практичних та лабораторних завдань за навчальною дисципліною наведено в табл. 2.

Таблиця 2

Перелік практичних та лабораторних завдань

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 1. Теоретичні основи бухгалтерського обліку. Звіт про фінансовий стан	<i>Практичне завдання 1.</i> Складання Звіту про фінансовий стан. Визначення впливу господарських операцій на зміни в балансі. <i>Лабораторна робота 1.</i> Внесення вихідних даних у автоматизовану систему обліку. Заповнення довідників.
Тема 2. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	<i>Практичне завдання 2.</i> Відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку, складання кореспонденції рахунків, розкриття економічного змісту господарських операцій. <i>Лабораторна робота 2.</i> Відображення матеріального забезпечення діяльності підприємства: внеску до статутного капіталу, придбання матеріалів, тощо.
Тема 3. Облік активів підприємства	<i>Практичне завдання 3.</i> Відображення на рахунках обліку руху грошових коштів, розрахунків з дебіторами, руху запасів і необоротних активів.

	<i>Лабораторна робота 3.</i> Складання первинних документів з обліку надходження і використання запасів.
Тема 4. Облік зобов'язань	<i>Практичне завдання 4.</i> Відображення в обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками, розрахунків з оплати праці. <i>Лабораторна робота 4.</i> Відображення в автоматизованій системі розрахунків з персоналом по нарахуванню і виплаті заробітної плати.
Тема 5. Облік власного капіталу	<i>Практичне завдання 5.</i> Відображення в обліку формування статутного капіталу, його розподіл, формування резервного капіталу та використання нерозподіленого прибутку. <i>Лабораторна робота 5.</i> Відображення в автоматизованій системі операцій з необоротними активами підприємства.
Тема 6. Облік доходів і витрат підприємства. Звіт про сукупні доходи	<i>Практичне завдання 6.</i> Відображення в обліку витрат і доходів підприємства, формування фінансових результатів. <i>Лабораторна робота 1.</i> Закриття звітного періоду. Формування фінансової звітності.

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено у табл. 3.

Таблиця 3

Перелік самостійної роботи

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 1. Теоретичні основи бухгалтерського обліку. Звіт про фінансовий стан	Ознайомлення з нормативною базою щодо складання Балансу (Звіту про фінансовий стан) За національними та міжнародними стандартами
Тема 2. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	Питання для самостійного опрацювання: призначення і побудова синтетичних, аналітичних рахунків та субрахунків, взаємозв'язок між ними
Тема 3. Облік активів підприємства	Заповнення в автоматизованій обліковій системі первинних документів по придбанню запасів за прикладом, розглянутим у лабораторній роботі
Тема 4. Облік зобов'язань	Заповнення у автоматизованій обліковій системі документів по нарахуванню та виплаті заробітної плати за прикладом авансу, розглянутого у лабораторній роботі
Тема 5. Облік власного капіталу	Заповнення у автоматизованій обліковій системі документів по відображенню ремонту необоротних активів
Тема 6. Облік доходів і витрат підприємства. Звіт про сукупні доходи	Виконання завдань з обліку витрат на збут та інших операційних витрат, а також інших доходів підприємства

Кількість годин лекційних, практичних та лабораторних занять та годин самостійної роботи наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни з метою досягнення очікуваних результатів навчання, передбачено застосування як активних, так і інтерактивних технологій навчання, які передбачають застосування таких методів:

Словесні (Тема 1. Теоретичні основи бухгалтерського обліку. Звіт про фінансовий стан (Проблемна лекція «Пошук джерел інформації для заповнення Звіту про фінансовий стан»); Тема 2. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис (Лекція-візуалізація «Відкриття рахунків бухгалтерського обліку і відображення на них господарських операцій»); Тема 3. Облік активів підприємства (Міні-лекція «Методи оцінки вибуття запасів у міжнародних стандартах обліку»); Тема 4. Облік зобов'язань (Проблемна лекція «Нарахування заробітної плати, утримання з неї та виплата»); Тема 5. Облік власного капіталу (Лекція-візуалізація «Формування і використання нерозподіленого прибутку підприємства»); Тема 6. Облік доходів і витрат підприємства. Звіт про сукупні доходи (Лекція- візуалізація «Види діяльності підприємства, доходи і витрат, які вони формують»).

Наочні (презентації до тем 1 – 6).

Практичні (есе (Тема 1. Теоретичні основи бухгалтерського обліку. Звіт про фінансовий стан «Сучасний стан та перспективи розвитку бухгалтерського обліку»)

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Університет використовує 100 бальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних та лабораторних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи і оцінюється сумою набраних балів:

– для дисциплін з формою семестрового контролю екзамен (іспит): максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачу вищої освіти скласти екзамен (іспит) – 35 балів.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти.

Семестровий контроль проводиться у формі семестрового екзамену (іспиту). Складання семестрового екзамену (іспиту) здійснюється під час екзаменаційної сесії.

Максимальна сума балів, яку може отримати здобувач вищої освіти під час екзамену (іспиту) – 40 балів. Мінімальна сума, за якою екзамен (іспит) вважається складеним – 25 балів.

Підсумкова оцінка за навчальною дисципліною визначається:

– для дисциплін з формою семестрового контролю екзамен (іспит) – сумуванням балів за поточний та підсумковий контроль.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні контрольні заходи:

Поточний контроль: практичні завдання за темами (12 балів), лабораторні роботи (18 балів), письмові контрольні роботи (16 балів), колоквиум (7 балів), стаття або есе (7 балів).

Семестровий контроль: Екзамен (40 балів).

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

Приклад екзаменаційного білета та критерії оцінювання для навчальної дисципліни з формою семестрового контролю екзамен (іспит)).

Приклад екзаменаційного білета

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця Перший
(бакалаврський) рівень вищої освіти

Спеціальність «Менеджмент»

Освітньо-професійна програма «Міжнародний менеджмент»

Навчальна дисципліна «Бухгалтерський облік та звітність за
міжнародними стандартами»

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

Завдання 1. (стереотипне) 11 балів.

Необхідно скласти кореспонденцію рахунків з реалізації залізобетонних конструкцій та відобразити фінансовий результат від продажу.

ТОВ «Альфа» займається виготовленням і реалізацією залізобетонних конструкцій. Було реалізовано на умовах наступної оплати вітчизняним покупцям 970 шт. за ціною 148 грн. за шт. без ПДВ. Собівартість одиниці конструкції становить – 108 грн. Оплата за договором зроблена вчасно на поточний рахунок підприємства.

Завдання 2. (діагностичне) 13 балів.

11.12.20_ року засновник підприємства Каратєєв Іван Миколайович вніс на поточний рахунок підприємства ще 600 000 грн. Бухгалтер у той же день провів цей документ і сформував бухгалтерську проводку.

20.12.20_ року перерахували постачальнику ТОВ «Моуо» 170 000 грн, щоб часткового погасити заборгованість за придбані основні засоби.

Необхідно оформити відповідні документи, сформувати бухгалтерські проводки та представити це скріншотами з програми «Облік SaaS».

Завдання 3. (евристичне) 16 балів.

Необхідно:

- 1) відобразити в обліку операції по придбанню автомобіля;*
- 2) визначити первісну вартість автомобіля;*
- 3) вказати, з якого періоду можливим буде нарахування амортизації автомобіля і яким бухгалтерським записом це буде відображено.*

Підприємство зробило попередню оплату вітчизняному постачальнику за автомобіль у сумі 475 000 грн., у т.ч. ПДВ. Автомобіль був отриманий у цьому ж

звітному місяці. За його реєстрацію нараховано і перераховано 950 грн. Згідно акту автомобіль було введено в експлуатацію з зарахуванням до складу основних засобів за первісною вартістю.

Затверджено на засіданні кафедри
обліку і бізнес-консалтингу

Протокол № _____
від «__» _____ 20__ р.

Екзаменатор
Зав. кафедрою

к.е.н., доц. Безкоровайна Л. В.
д.е.н., проф. Пилипенко А. А.

Критерії оцінювання

Підсумкові бали за екзамен складаються із суми балів за виконання всіх завдань, що округлені до цілого числа за правилами математики.

Алгоритм вирішення кожного завдання включає окремі етапи, які відрізняються за складністю, трудомісткістю та значенням для розв'язання завдання. Тому окремі завдання та етапи їх розв'язання оцінюються відокремлено один від одного за критеріями, наведеними у табл. 4.

Таблиця 4

Критерії оцінювання окремих етапів виконання завдань

Завдання	Бал	Критерії оцінювання
Завдання 1 (стереотипне) (11 балів)	1-3	Завдання виконане не повністю, допущені помилки у бухгалтерських проводках, відсутній реєстраційний журнал господарських операцій
	4-7	Завдання виконане не повністю, допущені помилки у бухгалтерських проводках, відсутні пояснення до розрахунку сум
	8-10	Завдання виконане повністю, оформлене у вигляді реєстраційного журналу, але відсутні пояснення до розрахунку сум або допущені несуттєві помилки у виборі рахунків обліку
	11	Завдання вирішено повністю, без помилок, містить пояснення до розрахунків сум, оформлене у вигляді реєстраційного журналу
Завдання 2 (діагностичне) (13 балів)	1-4	Завдання виконане лише на початковому етапі, документ не сформовано, прикріплені скріншоти не містять інформацію, яка дозволяє ідентифікувати інформаційну базу здобувача освіти
	5-8	Завдання виконане з помилками, невірно зазначена інформація у документах або допущені помилки у сформованих бухгалтерських проводках, прикріплені скріншоти містять інформацію, яка дозволяє ідентифікувати інформаційну базу здобувача освіти

	9-12	Завдання виконане повністю, прикріплені скріншоти не містять інформацію, яка дозволяє ідентифікувати інформаційну базу здобувача освіти, але допущені несуттєві помилки у сформованих документах чи проводках, відсутні коментарі до виконаної роботи
	13	Завдання виконане повністю, без помилок, містить пояснення до виконання завдання і скріншоти містять повну інформацію про інформаційну базу здобувача
Завдання 3 (евристичне) (16 балів)	1-4	Завдання виконане не повністю, допущені помилки у бухгалтерських проводках, відсутній реєстраційний журнал господарських операцій, відсутні розрахунки сум та відповіді на питання
	5-7	Завдання виконане не повністю, оформлене у вигляді реєстраційного журналу, але допущені помилки у бухгалтерських проводках, відсутні розрахунки сум
	8-11	Завдання виконане повністю, оформлене у вигляді реєстраційного журналу, але допущені помилки у бухгалтерських проводках, відсутні розрахунки сум
	12-15	Завдання виконане повністю, оформлене у вигляді реєстраційного журналу, містить пояснення до розрахунку сум, але є несуттєві помилки або наведено не всі пояснення
	16	Завдання виконане повністю і без помилок, оформлене у вигляді реєстраційного журналу, містить пояснення до розрахунку сум та розгорнуті відповіді на запитання

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бухгалтерський облік : навчальний посібник / В. М. Краєвський, О. П. Колісник, Н. В. Гуріна та ін. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 388 с.
2. Лобода Н. О., Чабанюк О. М. Бухгалтерський облік: у схемах і таблицях : навч. посіб. 2-ге вид. Київ : Алерта, 2024. 217 с.
3. Міжнародні стандарти фінансової звітності : навч. посіб. / укл. М. М. Танасієва, Т. М. Ковальчук. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 224 с.
4. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами : навч. посіб. / укл. О. В. Фоміна, С. М. Семенова, О. М. Ромашко та ін. / за заг. ред. О. В. Фоміної. Київ : Держ. Торг.-екон. Ун-т, 2023. 244 с.
5. Рязанов Н. О. Бухгалтерський облік : навч.-метод. посіб. Старобільськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2022. 287 с.

Додаткова

6. Азаренков Г. Ф. Бухгалтерський облік у цифрову епоху: стратегії впровадження та оптимізація процесів / Азаренков Г. Ф., Мельянова Л. В., Головач Г. В. // Наука і техніка сьогодні. – 2023.- Вип. № 13(27). – С. 244-257.

<https://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/36917>

7. Безкоровайна Л. В. Проблеми формування показників фінансової звітності підприємств України за МСФЗ / Л. В. Безкоровайна // Підприємництво і торгівля : збірник наукових праць.- Львів : Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2024. - Вип. 39. - С. 17–24.
<http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/32773>

8. Безкоровайна Л. В. Тенденції розвитку сучасного бухгалтерського обліку / Л. В. Безкоровайна // Scientific achievements of contemporary society. Proceedings of the 7th International scientific and practical conference. Cognum Publishing House. - London, United Kingdom, 2025. - Pp. 481-488.
<https://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/35980>

9. Краєвський В. М., Титенко Л. В., Паянок Т. М. Управлінські інформаційні системи в обліку та оподаткуванні : навч. посіб. Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. – 312 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://kafstat.at.ua/Sillabysu/upravlinski_informacijni_sistemi_v_obliku_ta_opoda.pdf.

Інформаційні ресурси

10. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій № 291 від 30.11.1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov>.

11. Методичні рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2000 р. № 356 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov>.

12. Міжнародні стандарти фінансової звітності від 12.03.2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010#Text.

13. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua>.

14. Про використання Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств та організацій : Інструкція, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>.

15. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov>.